

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

STÖÐUSKÝRSLA

Dags: 31.01.2020

Kl.: 16:00

Staðsetning: Björgunarmiðstöðin Skógarhlíð

Aðgerð: Jarðhræringar á Reykjanesskaga

Ríkislögreglustjóri lýsti yfir óvissustigi þann 26. janúar 2020 í samvinnu við lögreglustjórann á Suðurnesjum vegna jarðskjálfta og landriss við fjallið Þorbjörn.

Þann 26. janúar var fjölmennur hópur fólks kallaður saman í Björgunarmiðstöðinni Skógarhlíð og hófst hann handa við umfangsmikila vinnu við gerð viðbragðsáætla.

Samantekt

- Jarðhræringar og landris – jarðskjálftar halda áfram og land heldur áfram að rísa
- Aukin vöktun – Veðurstofa Íslands bætir við mælitækjum, HS orka fjölgar mælingum
- Íbúafundur í Grindavík mánudaginn 27.1.2020
- Rýmingaráætlanir – eru í vinnslu
- Aukin viðvera lögreglu – í Grindavík
- Vegakerfi – bætt vetrarþjónusta á Suðurstrandarvegi (427) og Nesvegi (425)
- Raforkukerfi – hægt að flytja rafmagn inn á svæðið ef framleiðsla bregst þar
- Hitaveita –
- Fjarskiptakerfi – varaafli hefur verið tryggt
- Björgunarsveitir – vinna við viðbragðsáætlanir
- Neyðarlínan – prófun á sendingu neyðarboða
- Rauði krossinn – undirbúningur fyrir opnun fjöldahjálpastöðva

Staða mála

Jarðhræringar og landris

Vísindaráð almannavarna hélt fund fimmtudaginn 30. janúar til að fara yfir stöðu mála vegna landriss of jarðskjálfta í grennd við fjallið Þorbjörn á Reykjanesskaga. Að öllu óbreyttu mun vísindaráð almannavarna koma aftur saman til fundar síðari hluta næstu viku.

Jarðskjálftavirkni heldur áfram á svæðinu, hún dreifist á nokkrar sprungur norður af Grindavík.

Landið við Þorbjörn rís enn og nemur landrissið 3-4 cm þar sem það er mest. Þær niðurstöður sem fengist hafa úr mælingum á jarðskorpuhreyfingum og líkanreikningum benda til þess að risið eigi upptök sín á um 4 km dýpi. Töluverð óvissa er enn um dýpi þenslumiðjunnar. Merkin sem sjást eru til samræmis við að kvika sé að safnast fyrir í jarðskorpunni. Líkanreikningar benda til að rúmmál hennar sé um 1-2 milljónir rúmmetra. Of snemmt er að útiloka aðrar skýringar en kvikuinnskot þykir sú líklegasta. Engin áhrif kviku hafa komið fram í jarðhitakerfi Svartsengis.

Á fundi vísindaráðs var rýnt í þær sviðsmyndir sem liggja fyrir og reynt að draga fram þá þætti sem þarf að kanna betur. Sviðsmyndirnar voru bornar saman við þekktu atburði á Íslandi og annarsstaðar.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

Fundinn sátu: Vísindamenn frá Veðurstofu Íslands, Jarðvísindastofnun Háskólans, Ísor ásamt fulltrúum frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, HS-Orku, Umhverfisstofnun og lögreglunni á Suðurnesjum.

Aukin vöktun

Verið er að bæta þremur nýjum jarðskjálftamælum við rauntímavöktun Veðurstofunnar og tveir í viðbót verða settir upp á næstu dögum. Helsti tilgangur þeirra er að bæta áreiðanleika jarðskjálftastaðsetninga.

Gas- og efnamælingar í jarðhitavökva hafa verið auknar á jarðhitasvæðinu við Svartsengi og Eldvörp í samstarfi við HS-orku. ÍSOR vinnur að þyngdarmælingum til að kanna og fylgjast með mögulegum breytingum í jarðskorpunni.

Íbúafundur í Grindavík

Mánudaginn 27. janúar kl. 16-18 var haldinn íbúafundur vegna jarðhræringanna í íþróttahúsinu í Grindavík. Húsfyllir var á fundinum og að auki var fundinum streymt á netinu. Fanna Jónasson bæjarstjóri í Grindavík og Óalfur Helgi Kjartansson lögreglustjóri ávörpuðu fundargesti Á íbúafundinum gerði Kristín Jónsdóttir hópstjóri náttúruvárvöktunar á Veðurstofu Íslands grein fyrir vöktun Veðurstofunnar og fór yfir atburði undanfarinna daga. Magnús Tumi Guðmundsson jarðeðlisfræðingur gerði grein fyrir hugsanlegum atburðum sem gætu orðið í framhaldi landrissins. Bjarney Annelsdóttir yfirlögregluþjónn á Suðurnesjum og Rögnvaldur Ólafsson frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra fóru í stuttu máli yfir hvernig rýming sem boðuð væri með skömmum fyrirvara færi fram, en verið er að vinna að ítarlegri rýmingaráætlun fyrir Grindavík, Svartsengi og Bláa Lónið. Hulda Ragnheiður Árnadóttir framkvæmdastjóri Náttúruhamfaratryggingar fjallaði stuttlega um tryggingarvernd vegna jarðhræringa og eldgosa.

Síðari hluti fundarins var ætlaður fyrir spurningar og umræður. Fjölmargar spurningar voru bornar fram sem svarað var eftir fremsta megni. Þá bárust einnig ábendingar frá heimafólki um ýmislegt sem hafa þarf í huga við gerð viðbragðsáætlunar og í annarri vinnu.

Upptöku frá fundinum má nálgast hér:

<https://www.youtube.com/watch?v=qrQOyYvvtw&fbclid=IwAR3zTzvDyQeMAIvpVxOrQxt6vA2SBGhmg8lJ1TU2uk2bot4ibFchrASITY>

Grindavíkurbær miðlar upplýsingum til bæjarbúa á vefsíðu sinni: www.grindavik.is og á Facebook síðunni:

<https://www.facebook.com/grindavikurbaer/>.

Rýmingaráætlun

Unnið er að rýmingaráætlun fyrir Grindavík, Svatsengi og svæði þar um kring.

Búið er að skipta bænum í Grindavík í rýmingarsvæði og unnið er að nánara skipulagi.

Gerð hefur verið áætlun um flutning fólks af hjúkrunarheimili og dvalarheimili aldraðra auk þess sem fólk sem sinnt er í heimahjúkrun fylgir í áætluninni. Fólk sem er rúmliggjandi verður flutt á heilbrigðisstofnun Suðurnesja í Reykjanesbæ.

Lögreglan

Lögregla mun hafa tvo lögreglubíla í Grindavík allan sólarhringinn meðan þessar jarðhræringar standa yfir.

Vegakerfi

Vegagerðin hefur ákveðið að auka vetrarþjónustu á Suðurstrandarvegi (427) milli Grindavíkur og Þorlákshafnar og á Nesvegi (425) milli Grindavíkur og Hafna til að tryggja að rýming frá Grindavík geti farið um hvoru tveggja þessa vegi.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

Raforkukerfi

Raforkunotkun á Suðurnesjum í heild er um 105 MW á sólarhring, gagnaver nota um 70 MW en önnur notkun er um 35 MW. Einhver gagnaver munu vera með varaafli. Hægt er að flytja um 130 MW inn á svæðið um Suðurnesjalínu 1 ef flutningur raforku frá Reykjanesvirkjun og Svartsengi bregst. Sú flutningsgeta á að nægja ef hægt er að halda hitaveitu frá Svartsengi í rekstri.

Húshitun

Ef heitavatnsframleiðsla á svæðinu bregst þarf að leysa hitun húsa með öðrum hætti. Kanna þarf möguleika á að hita vatn fyrir hitaveitu.

Fjarskiptakerfi

Mikilvægur sendistaður er fyrir TETRA öryggisfjarskipti og fjarskiptafyrirtæki á Þorbjarnarfelli. Þar er varaafli fyrir TETRA og farsímasenda, bæði rafgeymar og varaafsstöð. Á mánudag var fyllt á olíugeyma fyrir varaafsstöð. Tryggja þarf að hægt verði að ryðja veg upp á Þorbjarnarfell ef sinna þarf viðhaldi eða að koma meiri olíubirgðum þangað upp. Míla hefur flutt varaafsstöð til Grindavíkur fyrir símkerfi í bænum og GSM senda. Lögreglan hefur aðgang til að tengja þann búnað ef þarf.

Björgunarsveitir

Björgunarsveitir hafa tekið þátt í gerð viðbragðsáætlana, bæði varðandi rýmingu og aðra þætti.

Neyðarlínan

Neyðarlínan sendi prófunarboð á alla farsíma á svæðinu í og við Grindavík mánudaginn 27. jánúar. Búið er að semja texta sem sendur verður á svæðið. Textinn er á íslensku, ensku, pólsku og tælensku.

Rauði krossinn

Rauði krossinn hefur undirbúið opnun fjöldahjálparstöðva og ákveðið hefur verið að